

Årsrapport 2021, til forvaltningsstyret for Forollhogna NP

Fremlegg for verneområdestyret 13. desember

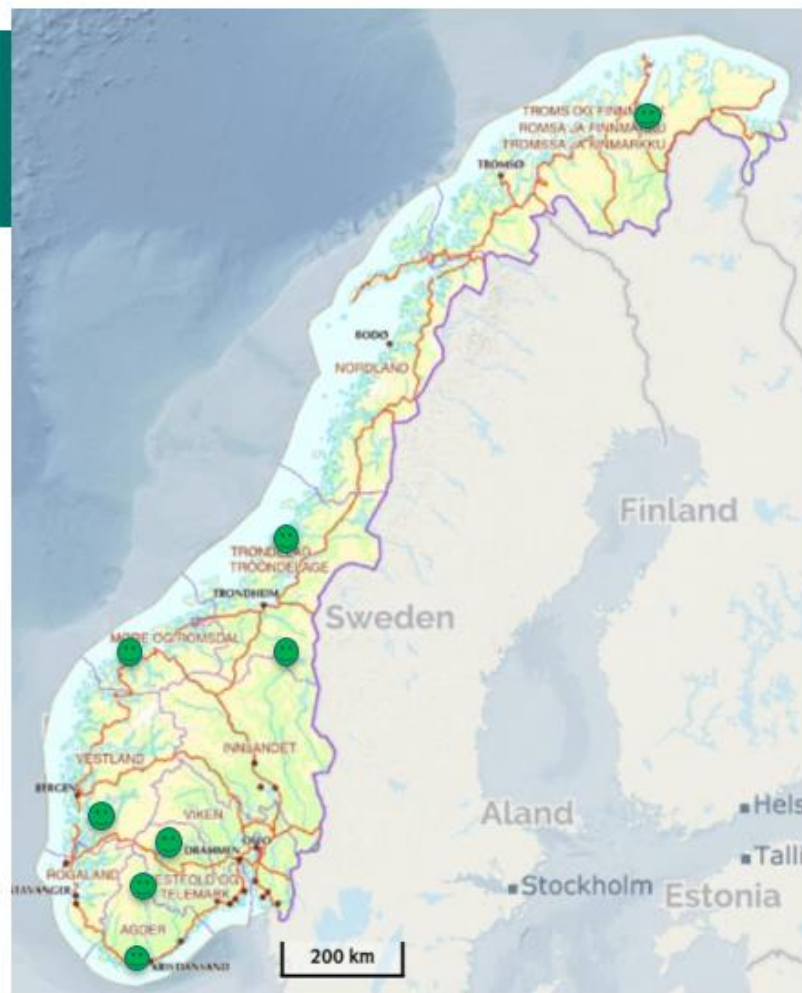
fra SNO, Berit Broen



Nytilsatte 2021

(ingen nye stillinger)

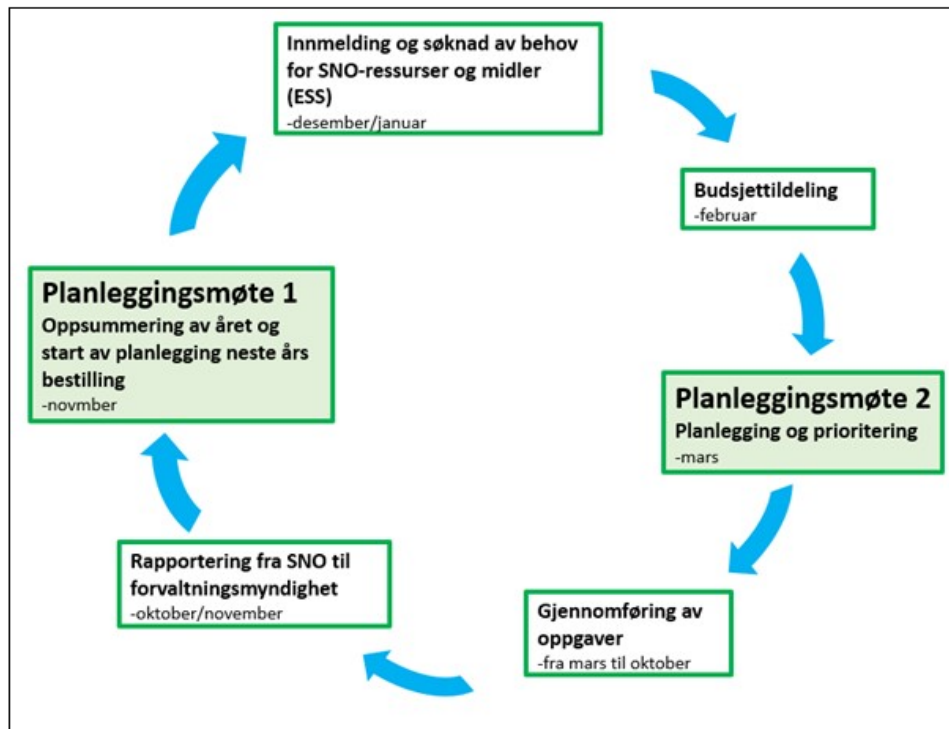
- Lakselv
- Namsos
- Røros
- Ålesund
- Skinnarbu
- Hovden
- Flekkefjord
- Rosendal



Kort om budsjettsituasjonen 2022

- 1420.01 Miljødirektoratets driftsbudsjett - 725,1 mill, liten økning (718)
- 1420.31 Tiltak i verneområder – 93,4 mill, liten økning (90,5)
- 1420.38 Restaurering av natur – 41,1 mill, stor økning (17,1)

Årshjul for planlegging og samarbeid mellom forvaltningsmyndighet og SNO



Innspill om ønsket SNO-ressurs i verneområder

2022	Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta				
Forvaltningmyndighet					
Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad
Verneområde/Tilrettelegging					
Verneområde/Skjøtsel					
Verneområde/Bevaringsmål					
Verneområde/Tilsyn og kontroll					

Rullegardin-
menyer



SNOs rolle i verneområdeforvaltningen

- Føre oppsyn med aktivitet og naturtilstand
- Følge opp avtalte tiltak
- Bidra på forvaltningens møter, befaringer og gi faglige innspill til planarbeid når ønskelig
- Løpende dialog med forvaltningsmyndighet etter behov
- Kjerneoppgaver knyttet til kontroll og tilsyn skal ha prioritet foran bestilling om tiltak ved kapasitetsproblemer

Kompetansemiljø for skjøtsel og tilrettelegging

Ut fra kompetanse og kapasitet kan SNO bistå med:

- Planlegging
- Veiledning
- Gjennomføring
- Tilsyn





Tilsyn med forvaltningstiltak som er gjennomført av andre aktører

SNO kan føre tilsyn med skjøtsels- og tilretteleggingstiltak i verneområder

Skjøtsels-/tilretteleggingsplanen må ha etterprøvbare vilkår for arbeidet (metode, materialvalg, omfang, opprydding, tidspunkt for arbeidet mm)

Rapporteres som oppdrag i verneområdeloggen



Veiledere i klimarobust tilrettelegging og bekjempelse av fremmede plantearter

- Begge veilederne skal være digitale med bilder og demonstrasjonsvideoer i tillegg til faktaark
- Tilrettelegging – lanseres vinteren 2021-22
- Fremmede arter - igangsetter produksjon i 2022



Rynkerose før og
etter nedkapping og



Fremmede arter

Forvaltningsmyndighet kan søke om midler til bruk av bekjemping av fremmede arter både i verneområder (1420.31) og utenfor verneområder (1420.21), der forekomstene kan ses i sammenheng og bør bekjempes samtidig





Bevaringsmål

Det legges stor vekt på effektmåling av tiltak, og Mdir oppfordrer forvaltningsmyndigheten til å etablerer bevaringsmål i NatStat før tiltak gjennomføres. Dette gjøres i samarbeid med SNO dersom de skal stå for oppfølgingen



Registreringene legges inn i NatReg

Skilt og skiltstenger

- Verneskilt, underskilt og skiltstenger bestilles fra miljodir.reklameservice.no
- Husk å legge inn behov for midler i ESS
- SNO kan sette opp stenger og stolper til skilt og plakater, men oppsett av materiell som krever gravemaskin ol for å kunne løftes og fundamenteres tilstrekkelig, utføres av entreprenører
- Ved nye verneområder; husk å melde inn behov for tidsressurs fra SNO i tillegg til bestilling av jordskifteverket





Kontroll i verneområder

– Sentral bestilling

- Oppsyn i områder med ferdselsrestriksjoner
- Kontroll av motorferdsel sommer/vinter
- Oppfølging av dispensasjoner til bygg og inngrep



Motorferdsel i utmark – Sentral bestilling

- Generelt høy prioritet på temaet
- Verneområder og andre sårbare naturområder viktig
- Kjente problemområder og tips

Sentrale oppdrag

Verneområder:

- Restaurering av våtmark - ny 5-års prosjektperiode + andre naturtyper (2022)
- Fremmede treslag i verneområder 3-årig prosjekt over i 2021, men rammeavtalen fortsetter ut 2022 (+1+1 år)
- Oppfølging av bevaringsmål

Andre oppgaver som ofte foregår i verneområder:

- Egne overvåkingsprogrammer for arter som kongeørn, hubro, fjellrev
- Mink
- Rovvilt
- Lakseoppsyn
- Villrein inkl CWD (*årets joke*)



Husk

10 januar er frist for:

- søknad om 31-midler (i ESS)
- innmelding av behov for SNO-ressurs

- Forvaltningsmyndigheten skal primært være økonomisk ansvarlig for tiltak, dersom ikke særlige forhold tilsier at SNO etter avtale bør være det, for eksempel for uttak av mink
- Eventuell bestilling av ferdselstellere gjøres i ESS, samt i innmelding av SNO-ressurs. Skriv kr 1 i kostnadsfeltet

SNO i Forollhogna; Hva har vi drevet med i 2021...

SNO lokalt:

Berit Broen, SNO-Støren

Erik Ydse, SNO-Kvikne

Tom Johansen, SNO-Røros

Martin Røsand, SNO-Røros

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

Kristin Lund Austvik, Kvikne Utmarksråd

Ingebrigt Storli, Kvikne Utmarksråd

Ståle Solem, Fjellstyrene i Midtre Gauldal

Petter Almås, Fjellstyrene i Holtålen

Geir Morten Granmo, Fjellstyrene i Holtålen



Våre tema

Kjerneoppgaver

- Tilsyn/kontroll
- Informasjon

Bestillingsoppgaver

- Tiltak
- skjøtsel
- Bekjempelse av fremmede arter

Overvåking og dokumentasjon

Kulturminner

Tiltak/oppfølging neste år



1. Tilsyn-kontroll

Ny P-plass og sti i Vangrøftdalen

- Tilstedeværelse og kontakt med turfolk og setereiere



1. Tilsyn-kontroll

Noen obs-punkt sykling forbudt:

- mot Forollhogna fra kjørespor til Forollsjøen
- avstikkere fra kjørespor til Storhiåsjøen
- Pilgrimsleden
- Skrubbtangen
- Gjersjøhøgda



Oppfølging av obs-punkt mtp forbud mot hensetting av campingvogn



1. Tilsyn-kontroll



Kontrollerer at rive-, bygge- og restaureringstillatelser følges



Bord og benker får hard medfart av beitedyra



1. Tilsyn-kontroll



Budal Fjellstyre har satt opp utedo ved Hiåvollan, universell utformet

Soknedal fjellstyre sin bu ved Storhiåsjøen er restaurert i år



Både SNO og fjelloppsynet er tilstede og følger med på menneskelig aktivitet og fugle- og dyreliv



1. Tilsyn – kontroll - info



Var på tlf med
mannskap når NGU fløy
geologisk kartlegging i
nærheten av
villreinflokkene i juli

Setereier i Synnerdalen har utført tiltak for å holde
kulturlandskap i hevd:

- Fjerna einer
- Restaurert jordutgard



1. Tilsyn-kontroll, naturtilstand

Slitte vinterbeiter vest for Hiåsjøan



Slitt sti opp fra Synnerdalen



Tilsyn og kontroll



Beltegående gravemaskin skal inn til gjetarbua i Tverrfjellet, og kjøreturasè befares i forkant av kjøring mtp før-etter-tilstand

Ferdselstellere

Vi har tre ferdselstellere stående ute:

- Forollhogna sør
- Forollhogna nord
- Rogneskletten



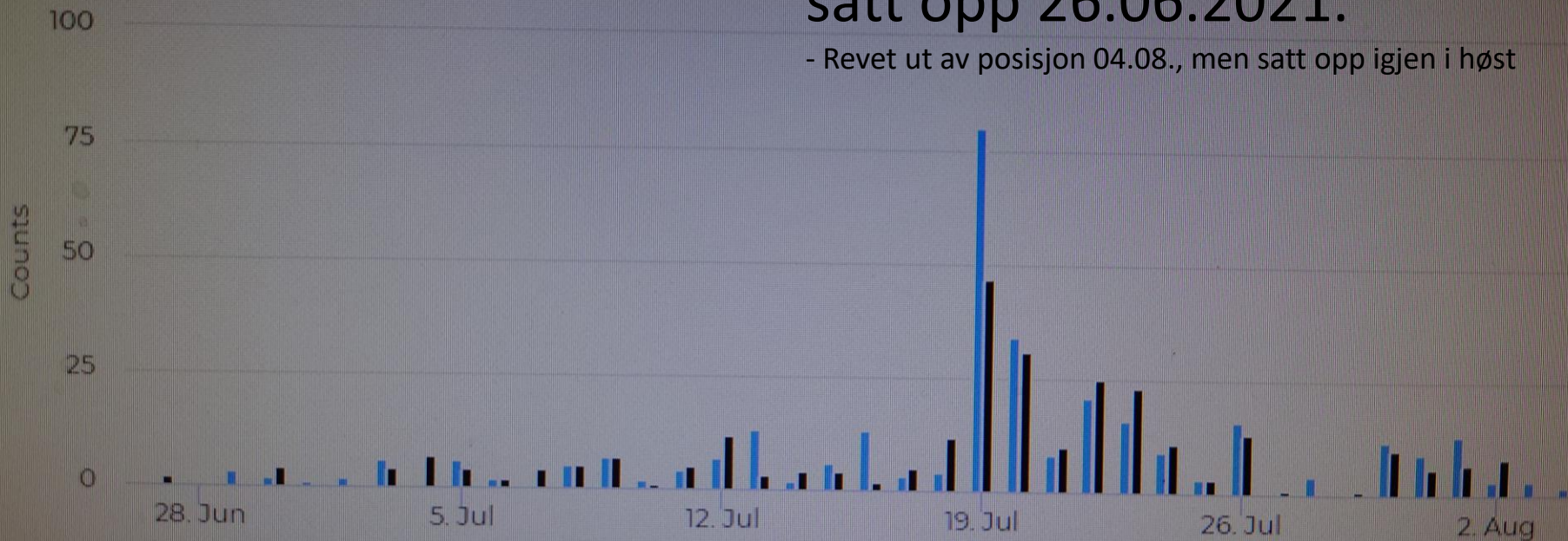
Ferdsestrellere

Time Series ↗

06/25/2021 12:00 AM → 08/18/2021 12:00 AM

Teller på Rogneskletten, satt opp 26.06.2021.

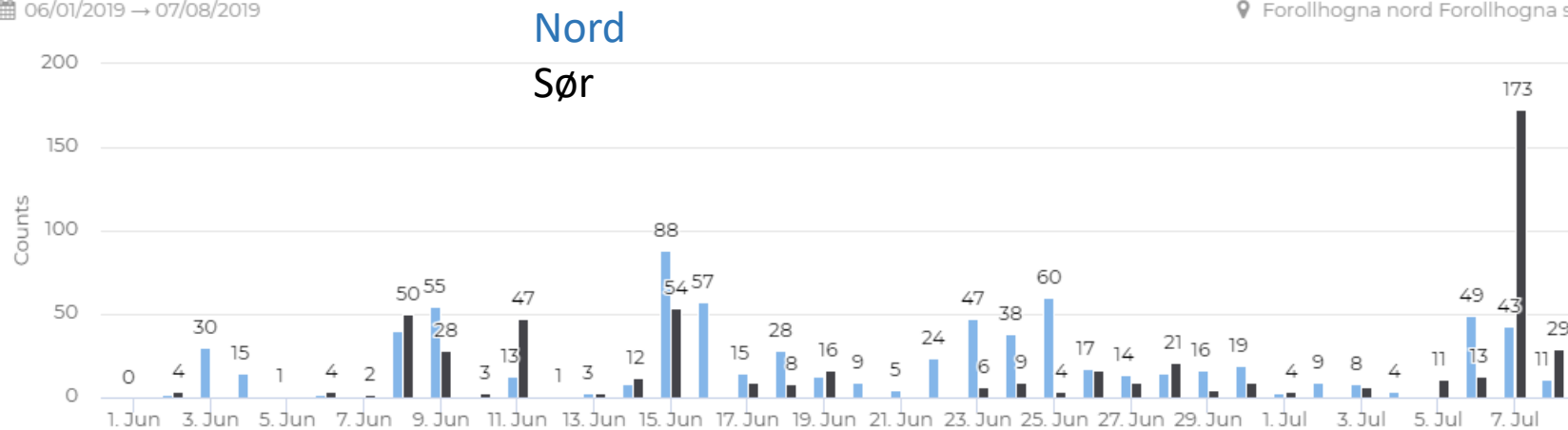
- Revet ut av posisjon 04.08., men satt opp igjen i høst



Daily traffic ↗

📅 06/01/2019 → 07/08/2019

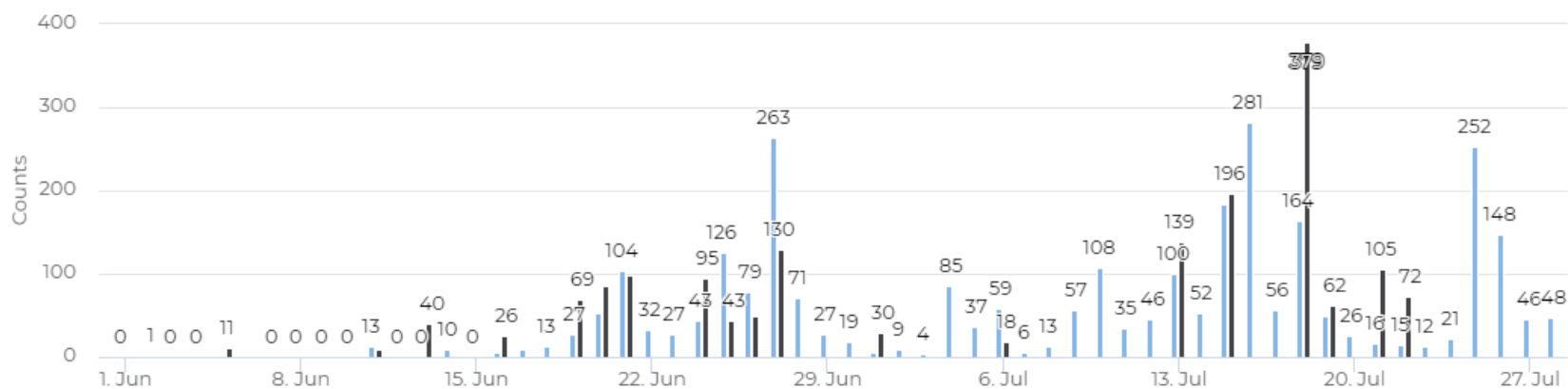
📍 Forollhogna nord Forollhogna sør



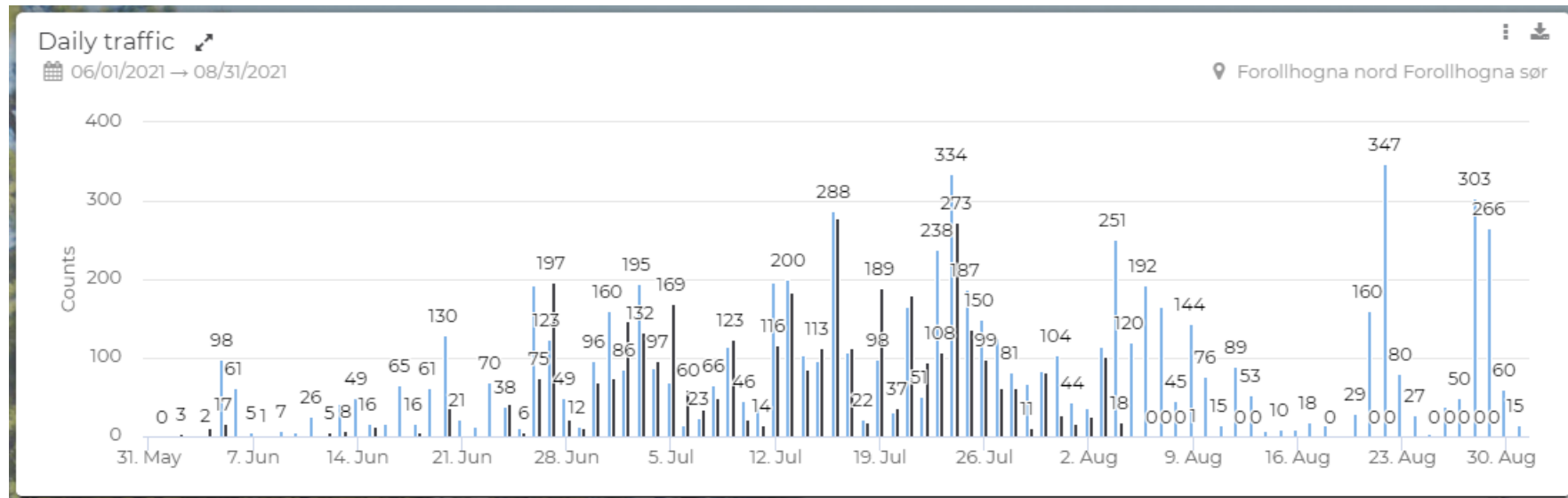
Daily traffic ↗

📅 06/01/2020 → 07/28/2020

📍 Forollhogna nord Forollhogna sør

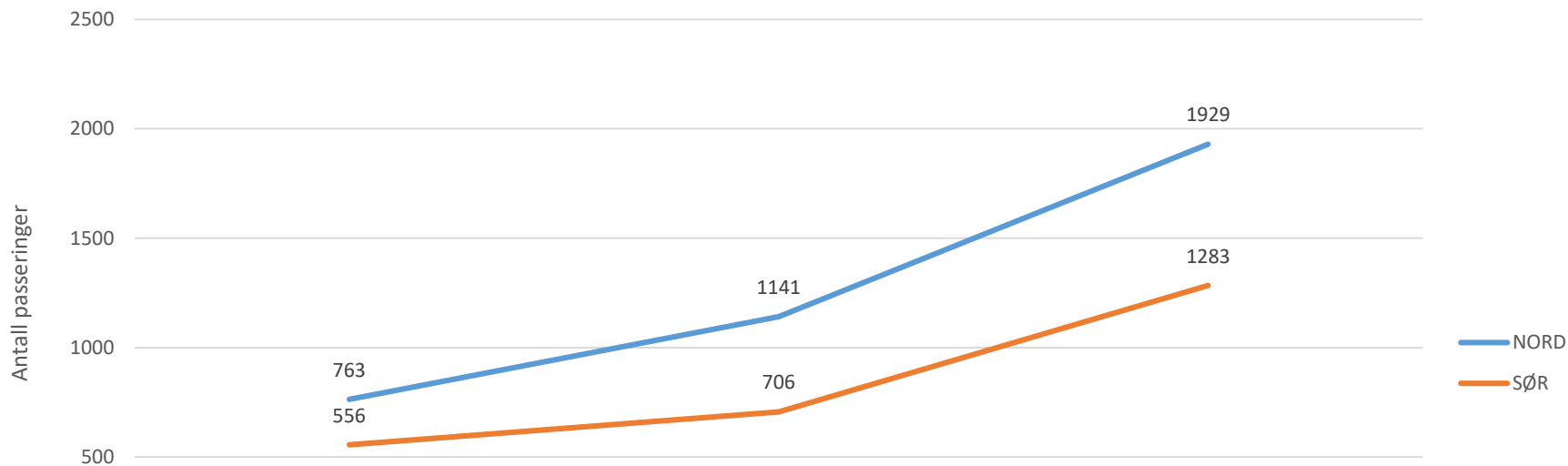


Nord Sør



Teller «Forollhogna sør» sluttet å telle f.o.m.5.august

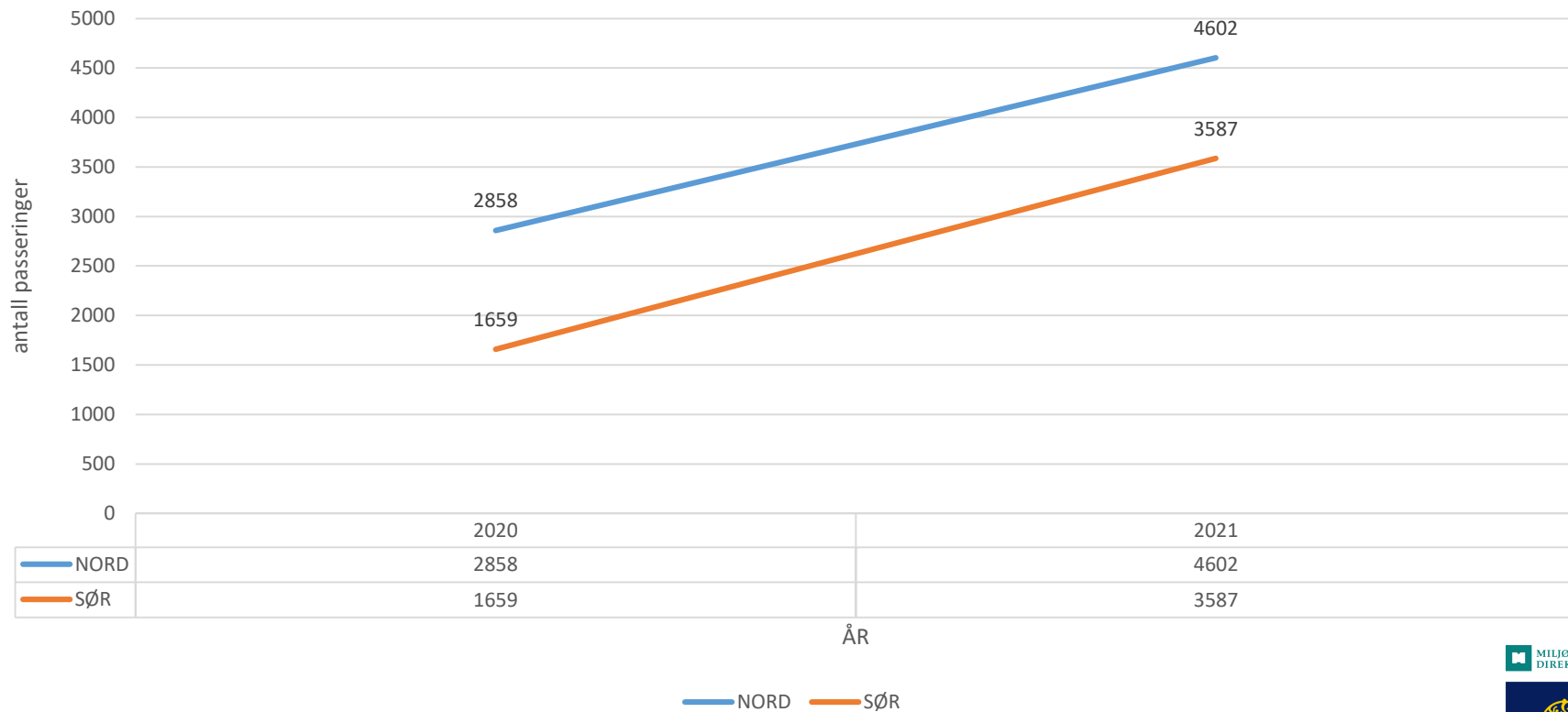
ferdsel 01.06 - 08.07 på Forollhognastien de 3 siste år



	2019	2020	2021
— NORD	763	1141	1929
— SØR	556	706	1283

ÅR

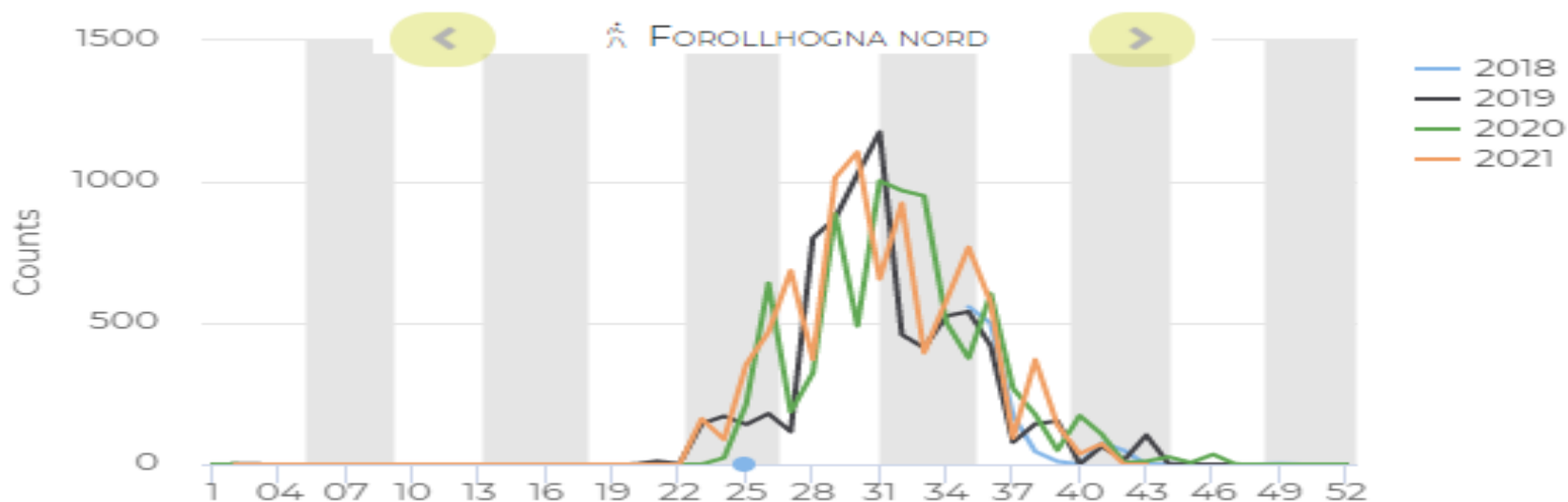
Passeringer 01.06. - 04.08 på Forollhognastien



Fra 2020 til 2021, på de samme 65 dager i juni og juli, har antall passeringer økt med 1744 i nord og 1928 i sør !!

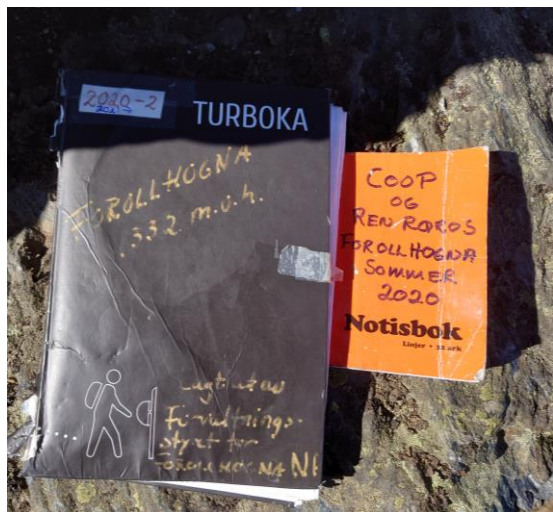
Ferdsestellere, forts.

- De første seterveiene åpnet 4.juni
- En tørr sommer og blaut høst
- Snø i fjellet fra 10. oktober



Ferdsel

Forollhognatoppen



-følger med hvilke turbøker som ligger i kassa, og bytter «TURBOKA» når den er fullskrevet

Ferdsel, forts.

Eksempel på hovedutfartspunkt:

Synnerdalen søndag den 29.08, kl. 15.15, og biler står spredt parkert i kulturlandskapet



Skilt og tavler



Skilt må byttes med ujevne mellomrom

Skilt og tavler

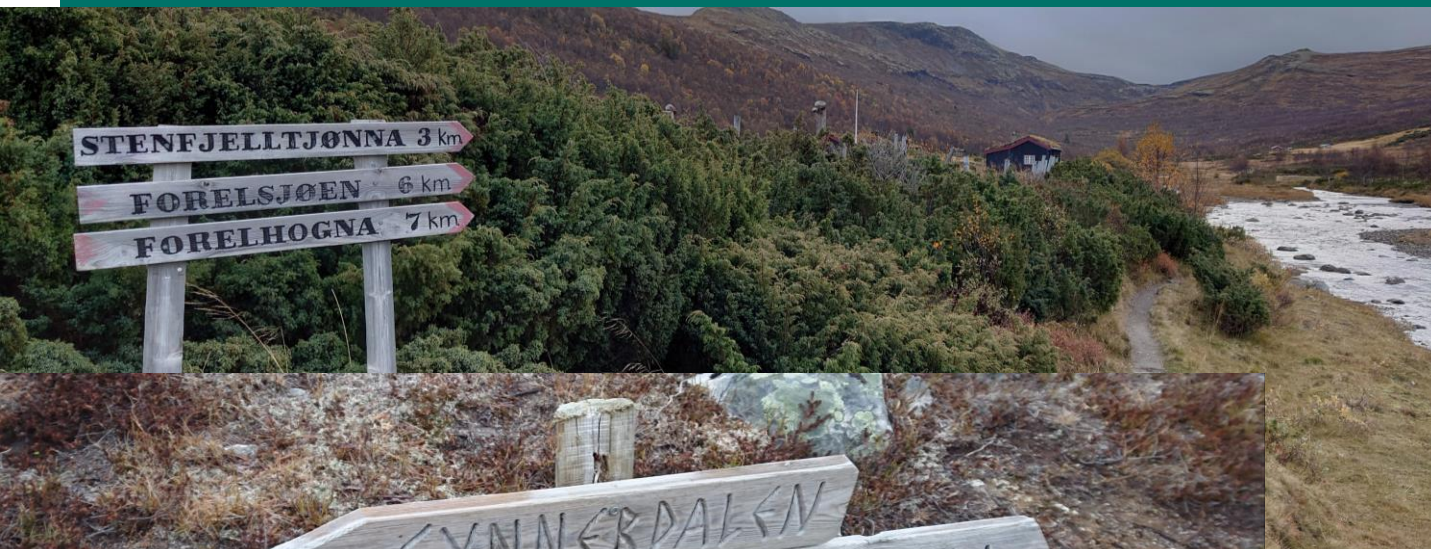


Vannskadete plakater, men leselig. Disse er satt opp i 2005-2007

NP-grensa på Haukfjellet; utsatt for hærverk i høst, men er satt opp igjen



Skilt og tavler



Slitne skilt på
Forollhognastien
fra Synnerdalen.
Disse ble satt opp
på 80-tallet av
«frivillige»

Skilt og tavler

Ny skilting ved stialternativene til Forollhogna fra ny P-plass i Vangrøftdalen



Skilt og tavler

Forollhognastien tar av fra kjørespor sør for Forollsjøen; her skal det kanskje være et skilt?

–herfra er det også sykling forbudt om du tar til venstre..



Motorferdsel i NP vinterføre:

- Materiellfrakt til buer
- Utkjøring av saltstein
- oppsyn



Motorferdsel barmark

- Noen få tillatelser i NP
- Hiåsjøen
- Forollsjøen?



Befart hele ATV-trasèen gjennom Ledalen NR og LVO mtp kavling og restaurering av avskjærte myrer. Dispensasjonstrasè fikk store skader etter kjøring høsten 2020.

69m kavl bakke grøft vekk

2.1 Tiltak



Årets slått i Nørstenget

- I Blåola ble det utført noe rydding av kanter. Ingen slått, i tråd med skjøtselsplanen.
- Nørstenget er slått.
- Sti fra ny parkering i Vangrøftdalen opp på Pilgrimsleia er befart mtp hvor mye den er blitt brukt, og om det trengs klopping eller andre tiltak. Foreløpig OK, og liten slitasje.

Tiltak, forts.

Vedlikehold på gamma og stien ved Svartsjøen

- Fylt etter med torv på gamma; sig, samt slitasje fra sau som klatrer opp
- Mer steinlegging av blaute parti på stien



Delta i prosjekt: Villreinfjellet som verdiskaper

Delprosjekt Budalen, «Nye turmål»

Utsiktspunkt Rogneskletten har fått
turbok-kasse og ferdselsteller



Kulturminner,

del av bestilling «Villreinfjellet som verdiskaper»;
Gamle ferdselsveier gjennom Kvikne

Farmannleia, fra Kvikne til Soknedal

Dette er registrerte plott for varder i området ved Sjusteinan.

- Kan se ut som et fangstområde for villrein...
- Er dette spor etter ledegjerder og samletrø?
- Kan ledegjerder og ferdselsåre være sammenfallende, slik som ved Gråhøa?
- Videre oppfølging?..



Kulturminner

Uregistrert steinmurt fangstgrop ved
Pilgrimsleia ved Forollsjøen



Kontroll av utført tiltak
på sti ved fangstgrop,
Finntjønna



Sentrale oppdrag på faunaområdet

- Nasjonalt overvåkingsprogram for kongeørn
- Nasjonalt overvåkingsprogram for hubrobestanden
- Nasjonalt overvåkingsprogram for fjellrev
- Vurdering og oppfølging av meldinger om mårhund
- Ekstraordinære tiltak knyttet til cwd hos villrein
- Bevaringstiltak for fjellrev



Kongeørn

Ekstensiv overvåking i Forollhognaområdet;
dvs. hvilke territorier har hekking eller ei.



Trua arter: jaktfalk... og kanskje hubro

- SF i Trøndelag har i mange år bestilt registrering på jaktfalkhekking.
- Ingen kjente meldinger om hubro her siste ti-år...



Trua arter: fjellrev

- 2 foringsautomater står ute
- Disse følges opp 7-8 ganger i året, med drift av viltkamera og etterfylling av fôr
- Ingen besøk av fjellrev på automat i 2021



Jerv

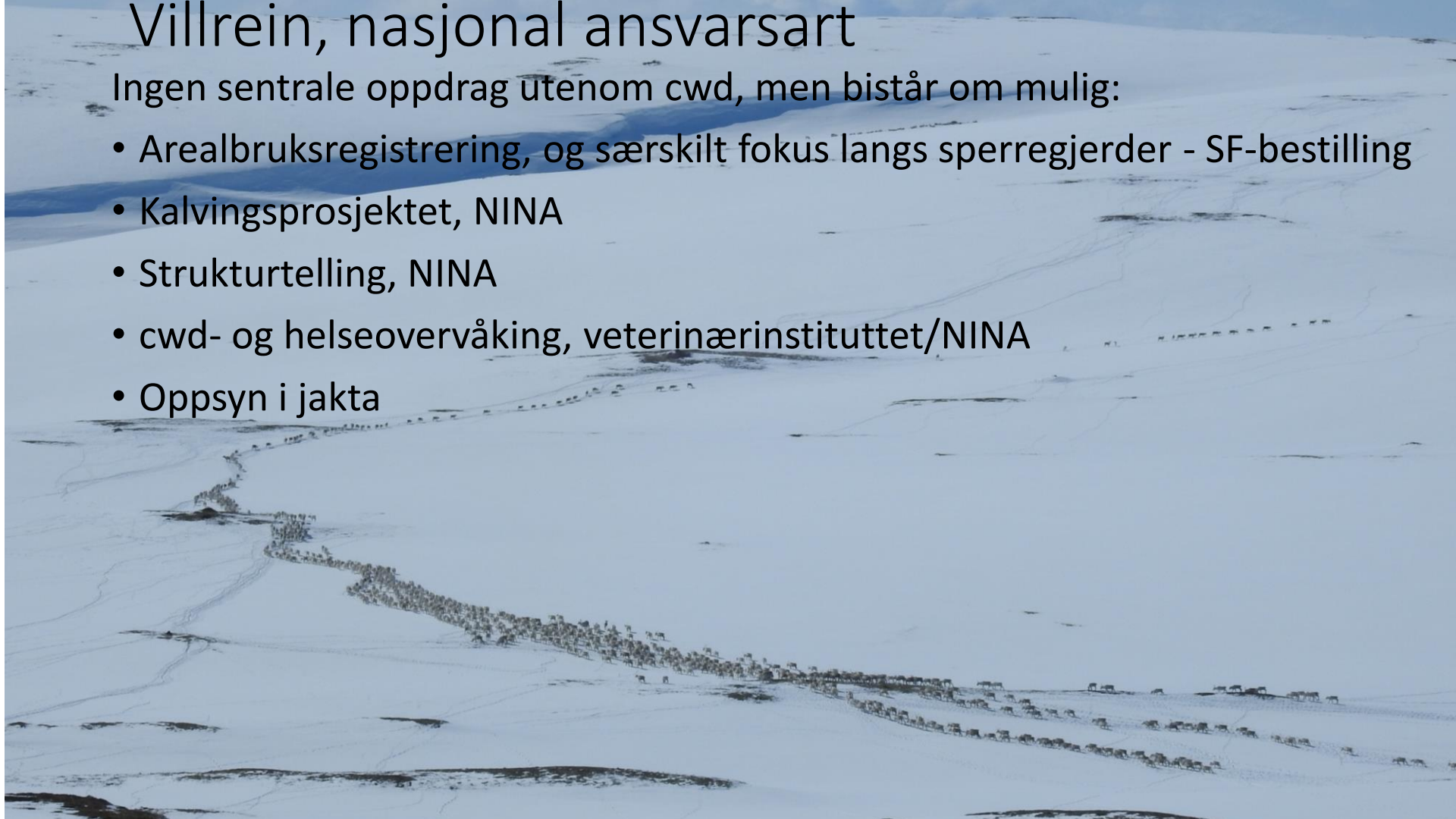
- Innsamling av DNA gjennom vinteren
- Sporing mtp aktivitet i ynglelokalitet
- Tidkrevende oppdrag
- Dokumentert yngling helt øst i NP 2021



Villrein, nasjonal ansvarsart

Ingen sentrale oppdrag utenom cwd, men bistår om mulig:

- Arealbruksregistrering, og særskilt fokus langs sperregjerder - SF-bestilling
- Kalvingsprosjektet, NINA
- Strukturtelling, NINA
- cwd- og helseovervåking, veterinærinstituttet/NINA
- Oppsyn i jakta

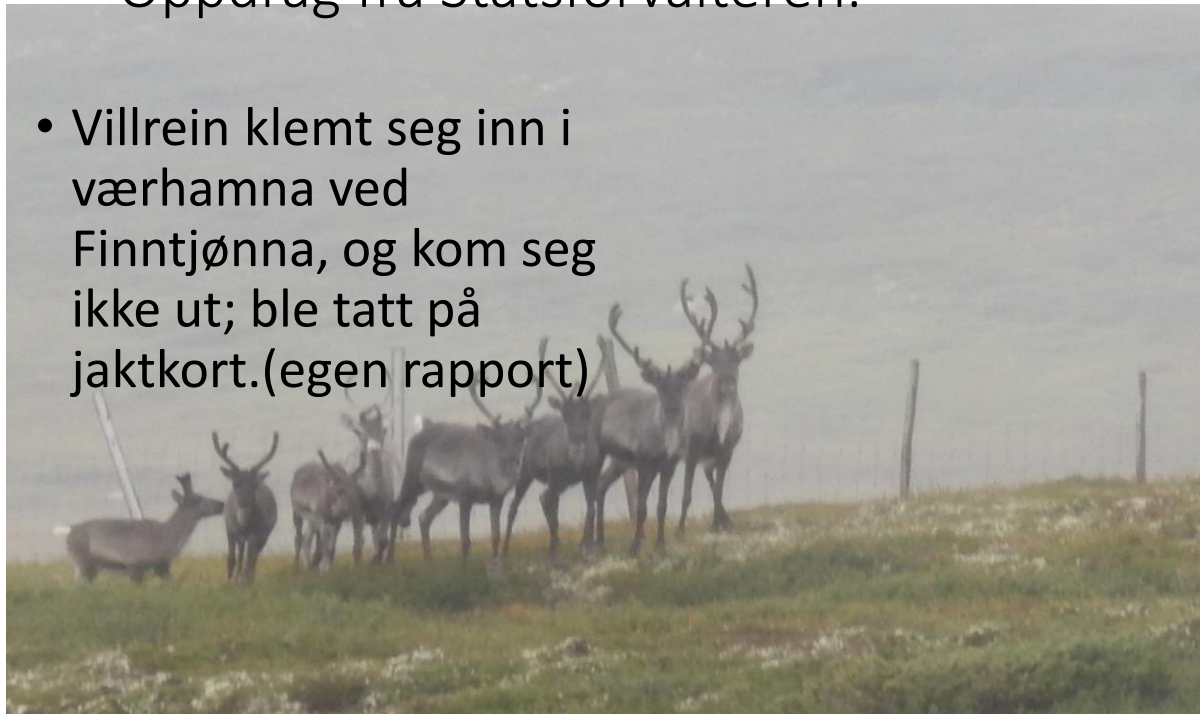


Villrein, forts.

arealbruksregistrering, med fokus langs sperregjerder.

Oppdrag fra Statsforvalteren.

- Villrein klemt seg inn i værhamna ved Finntjønna, og kom seg ikke ut; ble tatt på jaktkort.(egen rapport)



Sperregjerde for beitedyr
fra Storbekkøya til Endalen

Villrein, forts.

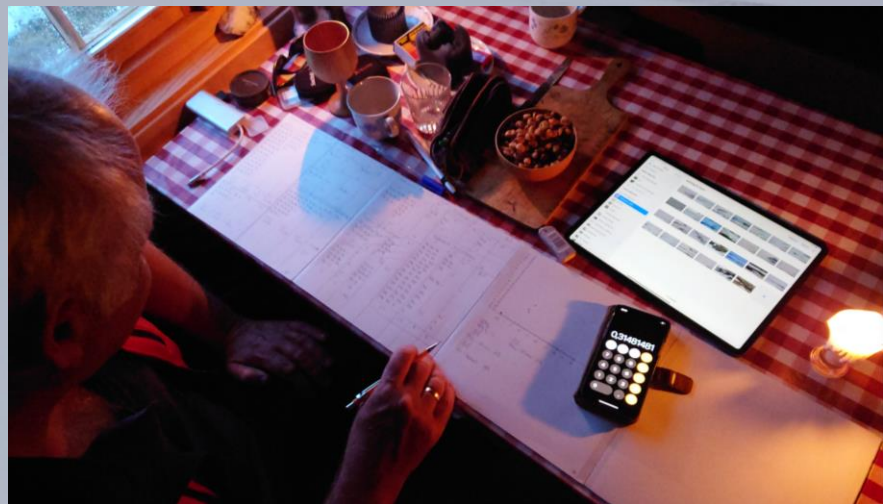
Villreinjakta, 20.08-20.09.

SNO supplerer det lokale jaktoppsynet, og en tid med mye publikumskontakt i fjellet og stor ferdsel på seterveiene



Villrein, forts.

Kalvingsprosjektet



Kontor i fjellet; telledata sammenstilles



Strukturtelling



Villrein, forts.

CWD og helsetilstand



2019-10-23 04:13:10 PM 45° 4' M D3



Overvåking 5 saltsteinplasser

- Viltkamera
 - Jordprøver
- Avsluttet i høst



Forslag til tiltak 2022

Ved P-plass Synnerdalen

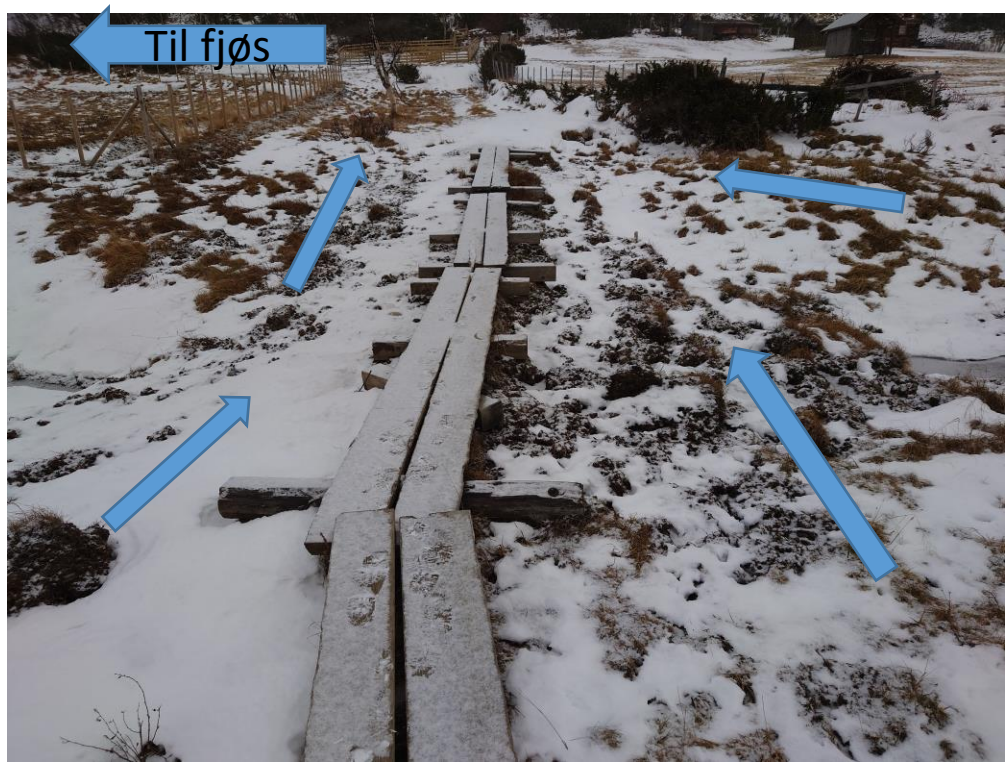
- Hognarasten: Utskifting av råtne stokker og jekking opp fra jorda
- Nye skilt som viser stien mot Forollhogna mm.
- P-plass er for liten. Plass til ca 40 biler i dag.
- Rep./nye bordbenker



Forslag til tiltak 2022

Forollhognastien, fra Synnerdalen

- Blauthull i stien opp lia fra Synnerdalen bør utbedres; klopper og/eller steinheller.
- Utbedre fremkommelighet på ku-sti der den sammenfaller med turiststi sør for Bjerklivollen.



Bevaringsmål

Kryppfurubestanden i Synnerdalen ble hogd i 2020.

Godt egnet område for å opprette prosjekt i NatStat i 2022.

I årene fremover legges registrering av gjenvekst/ny-spiring inn i basen NatReg.

- Annet bevaringsmål kan være registrering etter uttak av edelgran ved Grøntjørnan



Vår fauna



En god del lemen å se i
fjellet ut over høsten

Vår flora





Takk for oppmerksomheten

13. januar 2021



MILJØ-
DIREKTORATET



STATENS
NATUROPPSYN

[Naturopsyn.no](https://naturoppsyn.no)